

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 1T/82/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8314010328
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Varga
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2019:8314010328.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Vargu a prísediacich Ing. Vasiľa Lauruského a Štefana Durkota, v trestnej veci obžalovaného L.. O. M., pre zločin výroby detskej pornografie podľa § 368 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, pre prečin prechovávanie detskej pornografie podľa § 370 Trestného zákona, o obžalobe prokurátora Okresnej prokuratúry Humenné sp. zn. 2 Pv 45/12/7702 zo dňa 27. mája 2014, podľa § 284 ods. 1 Trestného poriadku, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 26. júna 2019 v Humennom, takto

rozhodol:

Obžalovaný L.. O. M., D.. XX.XX.XXXX S. C.,
H. N. Z. XXXX/XX, XXX XX C.,

uznáva sa za vinného, že
1/

dňa 18.11.2010 vo fotoateliéri na 3. poschodí prevádzkovej budovy na ulici č. 26 novembra v Humennom, predstierajúc, že je profesionálny fotograf, presvedčil a naviedol pri fotení S. G., D.. XX.XX.XXXX, aby sa postupne pri fotení vyzliekla a fotila obnažená a takto s jej súhlasom, jej obnažené telo fotografoval, dňa 25.10.2011 pri fotení W. Č., D.. XX.XX.XXXX, v tých istých priestoroch pri fotení, presvedčil ju a naviedol, aby sa vyzliekla tak, že spodnú časť tela mala síce oblečenú, no vrchnú časť zakrývala len podprsenka, ktorú jej navrhol dať dole a fotiť sa bez nej, na rovnakom mieste dňa 26.01.2012 fotografoval pri fotení V. G., D.. XX.XX.XXXX, navrhol jej, aby sa vyzliekla, aby sa fotila bez podprsenky, s čím V. G. súhlasila a takto fotil jej obnažené telo, pričom tak urobil napriek vedomosti o ich veku a zameral sa predovšetkým na zobrazenie oblastí prs fotografovaných dievčat, teda

vydal osoby mladšie ako osemnásť rokov nebezpečenstvu spustnutia tým, že ich zvädzal k nemravnému životu a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - ľst'ou a na viacerých osobách,

čím spáchal

prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, s poukazom na § 138 písm. f), j) Trestného zákona, pokračovacím spôsobom podľa § 122 ods. 10 Trestného zákona.

Za to sa odsudzuje:

Podľa § 211 ods. 3 Trestného zákona, v zmysle § 38 ods. 2 Trestného zákona, podľa § 46 Trestného zákona, na trest odňatia slobody na 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, súd výkon uloženého trestu podmienienečne odkladá.

Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona, súd určuje skúšobnú dobu na 1 (jeden) rok.

Súd podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku, oslobodzuje obžalovaného L.. O. M., D.. XX.XX.XXXX S. C., H. N. Z. XXXX/XX, XXX XX C., spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Humenné sp. zn. 2 Pv 45/12/7702-37 zo dňa 27. mája 2014, pre skutok, ktorého sa mal dopustiť tak, že:

- najmenej v období od 14.03.2008 do 28.01.2012 vo svojom byte na ulici Z. Č..XXXX/XX S. C., vo fotoateliéri na 3.poschodí prevádzkovej budovy na ulici č. 26 novembra v Humennom a na iných miestach, kde sa zdržiaval na jemu patriacich - externom HD Transcend Store Jet 3,5"externom HDD External 3,5"/2,5" DTK, PC zn.HP ELITE Pavilion VG250AAR/ABU, externom HD Verbatim mod.47527 1,5 TB a PC zn.Siemens č.YBBD 110151 prechovával množstvo rôznych fotografií minimálne však vtedy 16 ročnej S. G., D..XX.XX.XXXX, vtedy 14 ročnej W. Č., D.. XX.XX.XXXX vtedy 17 ročnej V. G., D..XX.XX.XXXX z Humenného s obsahom detskej pornografie, ktoré boli identifikované znaleckým dokazovaním a sú umiestnené v prílohe k znaleckému posudku č.9/2012 Ing.Milana Hauliša na :

-na DVD č.pol_16_disk_1h E:\2010 MODELING-zálohovať\2010_11_18 S. G., a to súbory s označením "_MG_0574 až _MG_784"

-na DVD č. pol_16_disk_1i E:\2010-MODELING-zálohovať\2010_11_18VL.\upravené S. G. a to súbory s označením „_MG_0643 a,_MG_0645 a až _MG_0647 a7, _MG_0647 a_8 a_9 a_tonemapped až _MG_0647 a_8 a_9 a_tonemapped21, _MG_0656 a až _MG_0784 a"
E:\2010MODELING-zálohovať\2010_11_XXViktória G.\upravené S. G.\výber z upravených súbory s označením „_MG_0647 a_8 a_9 a_tonemapped 4 až _MG_0647 a_8 a_9 a_tonemapped20,_MG_0648 a,_MG_0663 a1,_MG_0663 a3,_MG_0663 a10,_MG_0663 a11, _MG_0763 a3, _MG_0768 a2,_MG_0768 a5, _MG_0768 a8,_MG_0768 a14,_MG_0772 a2,_MG_0772 a3,_MG_0772 a7,_MG_0772 a20, _MG_0772 a21, _MG_0772 a22,“

na DVD č. pol_16_disk_1k E:\ROZNE\B. - toto dostala\výber z U. B.\Nový priečinok súbory s označením "IMG_4217-a1 až IMG_4313-a4"
E:\ROZNE\B. - toto dostala\výber z U. B. súbory s označením "IMG_4183-c1 orez až IMG_4410-a2"
E:\ROZNE\B. - toto dostala\výber z U. B.\Nový priečinok (2) súbory s označením IMG_4188-a2 až IMG_4379-a3"
E:\WWW\U. súbory s označením "001 až 018"
E:\ROZNE\B. - toto dostala\výber ateliér\Nový priečinok (2) súbory s označením "IMG_4167-a1 až IMG_4171-a11"
E:\ROZNE\B. - toto dostala\výber ateliér súbory s označením "IMG_4150-a4 až a ďalšie, ktoré sú obsahom už spomenutého znaleckého posudku, resp. jeho príloh“, ktorý bol v obžalobe právne kvalifikovaný ako prečin prechovávanie detskej pornografie podľa § 370 Trestného zákona, pretože skutok nie je trestným činom.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd o obžalobe prokurátora rozhodol v poradí prvým rozsudkom zo dňa 12. februára 2015 tak, že obžalovaného podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku, oslobodil spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Humenné sp. zn. 2 Pv 45/12-7702 -37 zo dňa 27. mája 2014, pre skutky ktoré boli v obžalobe právne kvalifikované ako zločin výroby detskej pornografie podľa § 368 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, a prečin prechovávanie detskej pornografie podľa § 370 Trestného zákona, pretože skutky nie sú trestným činom. V prípade oslobodzujúceho rozsudku súd do výroku „preberá“ skutok uvádzaný v obžalobe bez ohľadu na výsledky vykonaného dokazovania.

O odvolaní prokurátora rozhodol Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 1To/6/2016 zo dňa 25.10.2016 tak, že rozsudok zrušil v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju opätovne v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol. Krajský súd v odôvodnení zrušujúceho uznesenia uviedol, že sa nestotožňuje s právnym názorom okresného súdu, pre ktorý okresný súd obžalovaného

spod obžaloby oslobodil. Krajský súd zdôraznil, že: „Každé zobrazovanie detí s účelom sexuálneho uspokojovania je detskou pornografiou“ (str. 5).

Podľa § 327 ods. 1 TP, súd, ktorému vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd, a je povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil.

Okresný súd na hlavnom pojednávaní dňa 8. júna 2017 vyhlásil v poradí svoj druhý rozsudok, ktorým uznal obžalovaného za vinného pre skutky uvedené v obžalobe, pričom skutok pod bodom 1/ okresný súd upravil podľa výsledkov vykonaného dokazovania tak, že:

„dňa 18.11.2010 vo fotoateliéri na 3.poschodí prevádzkovej budovy na ulici č. XX D. S. C. s cieľom vyvolať vlastné sexuálne uspokojenie, predstierajúc, že je profesionálny fotograf, presvedčil k foteniu a následne fotografoval obnažené telo S. G.P., D.. XX.XX.XXXX, dňa 25.10.2011 fotografoval obnažené telo W. Č., D.. XX.XX.XXXX, na rovnakom mieste dňa 26.01.2012 fotografoval obnažené telo V. G., D.. XX.XX.XXXX, napriek vedomosti o ich veku, pričom sa zameral predovšetkým na zobrazenie oblastí prsníka a iných obnažených častí tela fotografovaných dievčat“.

Súd upravil aj skutok pod bodom 2/ tak, že vzhľadom na Trestný zákon v znení účinnom v čase spáchania skutku, súd v skutkovej vete výroku o vine neuvádza súbory, v ktorých boli uložené fotografie U. B., ktorá síce vyzerá ako osoba mladšia než osemnásť rokov, no preukázateľne mala v čase fotenia už dovŕšenú plnoletosť.

Skutok pod bodom 1/ okresný súd právne kvalifikoval ako zločin výroby detskej pornografie podľa § 368 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, s poukazom na § 138 písm. f), j) Trestného zákona, a skutok pod bodom 2/ ako prečin prechovávanie detskej pornografie podľa § 370 Trestného zákona.

Okresný súd rozsudkom vyhláseným dňa 8. júna 2017 uložil obžalovanému úhrnný trest odňatia slobody na dva roky, jeho výkon podmienene odložil a určil skúšobnú dobu na dva roky. Okresný súd pri ukladaní trestu mimoriadne znížil trest aplikujúc ustanovenie § 39 ods. 2 písm. c) TZ, zároveň uložil obžalovanému ochranné sexuologické liečenie ambulantnou formou.

Proti rozsudku okresného súdu zo dňa 8. júna 2017 podal odvolanie obžalovaný a prokurátor - ten však len proti výroku o treste v neprospech obžalovaného.

Po zasadnutí trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR v apríli 2018, na ktorom bolo prijaté rozhodnutie č.k. Tpj 15/2018-2 (23To/83/2014) boli zverejnené právne vety prijatej judikatúry (rozhodnutie R 28/2018 zverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 3/2018), plynúce z uznesenia Krajského súdu v Trenčíne z 25. augusta 2014, sp. zn. 23To/83/2014:

I. Charakteristika zobrazenia sexuálneho styku alebo obnažených častí tela v zmysle § 132 ods. 4 Trestného zákona „smerujúceho k vyvolaniu sexuálneho uspokojenia inej osoby“ je súčasťou legálnej definície detskej pornografie podľa naposledy označeného ustanovenia, a teda aj zákonným znakom trestných činov podľa §§ 368 až 370 Trestného zákona, ktoré obsahujú vo svojich odsekoch 1 všeobecný kvalifikačný pojem „detská pornografia“ v príslušnom gramatickom tvare.

II. Smerovanie k vyvolaniu sexuálneho uspokojenia inej osoby v zmysle § 132 ods. 4 Trestného zákona nie je dané potenciálnou (objektívnou) spôsobilosťou vyvolať také uspokojenie, ale určením účelu použitia konkrétneho zobrazenia sexuálneho styku alebo obnažených častí tela páchatelom trestného činu pri konaní uvedenom v §§ 368 až 370 Trestného zákona; inou osobou je osoba odlišná od páchatela.

III. Určenie účelu použitia zobrazenia sexuálneho styku alebo obnažených častí tela na vyvolanie sexuálneho uspokojenia inej osoby v zmysle § 132 ods. 4 Trestného zákona (určenie „smerovania“ zobrazenia) nie je trvale predurčené danosťou alebo absenciou takého určenia osobou, ktorá sa podieľa na vyhotovení zobrazenia. Pri posudzovaní trestných činov podľa §§ 369 a 370 Trestného zákona je rozhodujúce subjektívne zameranie osoby, ktorá so zobrazením vykonáva manipuláciu zodpovedajúcu odsekom 1 naposledy označených ustanovení.

IV. „Smerovanie“ v zmysle bodov II. a III. je cieľom páchatela, ktorý také smerovanie určil, a teda znakom subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu (niektorého z trestných činov podľa §§ 368 až 370 Trestného zákona). Skutkový podklad tohto zákonného znaku sa v trestnom konaní dokazuje (tak ako skutkový podklad ostatných zákonných znakov dotknutého trestného činu).

Vyššie citované rozhodnutie R 28/2018 zverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 3/2018 v čase po vyhlásení v poradí druhého rozsudku okresného súdu a zároveň ešte pred v poradí druhým uznesením odvolacieho súdu teda špecifikovalo „inú osobu“ uvedenú v závere vyššie citovanej definície detskej pornografie ako osobu „odlišnú od páchatela“.

O odvolaniach obžalovaného a prokurátora proti rozsudku okresného súdu zo dňa 8. júna 2017, rozhodol Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 1To/46/2017 zo dňa 18. decembra 2018 tak, že opäť zrušil rozsudok okresného súdu a vec vrátil, aby ju okresný súd v potrebnom rozsahu prejednal a rozhodol.

Odvolací súd v súlade s medzičasom zverejnenou judikatúrou zdôraznil, že zobrazenia musia smerovať k vyvolaniu sexuálneho uspokojenia inej osoby, teda osoby odlišnej od páchatela. V odôvodnení v poradí druhého uznesenia odvolacieho súdu teda detskou pornografiou nie je „každé zobrazovanie detí s účelom sexuálneho uspokojovania“, ale iba také, ktoré musí smerovať k vyvolaniu sexuálneho uspokojenia inej osoby, teda osoby odlišnej od páchatela.

Okresný súd nariadil hlavné pojednávanie, na ktorom prokurátor uviedol, že nemá otázky na obžalovaného a nemá ani dôvod vykonávať jeho výsluch. Procesné strany nemali žiadne návrhy na doplnenie dokazovania, súd po prečítaní aktualizovaných medzirezortných lustrácií, ukončil dokazovanie. Prokurátor v záverečnej reči vyslovil presvedčenie, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že sa skutky stali tak, ako je uvedené v obžalobe a že tieto napĺňajú znaky tých trestných činov, ktoré sú v obžalobe uvedené. Prokurátor navrhol uložiť obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody v strede zákonom stanovenej trestnej sadzbe po jej úprave, pre výkon obžalovaného navrhol zaradiť do ústavu pre výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň navrhol uložiť ochranné sexuologické liečenie ambulantnou formou.

Obžalovaný uviedol, že od počiatku nesúhlasí s obžalobou a je nevinný.

V procese dokazovania v predchádzajúcom priebehu hlavného pojednávania obžalovaný vo svojej výpovedi zdôraznil, že v obžalobe uvádzaný skutok nie je v súlade so skutočnosťou, nakoľko dňa 18. novembra 2010 fotil iba S. G. (D.. XX.XX.XXXX). Zdôraznil, že nie je pravdou, že sa pri foteaní zamerával na foteanie prsníka a pohlavných orgánov. Vo výpovedi ďalej zdôraznil, že fotografie dievčat nikde nezverejňoval, boli vyhotovené iba na ich objednávku a boli určené len im osobne. Podľa jeho názoru žiadna z fotografií, ktorá bola uložená na pamäťových médiách, ktoré mu boli zaistené (a ktoré boli neskôr vrátené s nezmeneným obsahom - pozn. súdu) nemá povahu pornografie a už vôbec nie detskej pornografie. Zdôraznil, že dievčatá foteanie absolvovali dobrovoľne, cítili sa pritom uvoľnene a o iniciatíve samotnej poškodenej W. Č. (D.. XX.XX.XXXX) predložil súdu ako listinný dôkaz, výpis z e-mailovej komunikácie vrátane zobrazenia náhľadov fotografií v mikulášskom kostýme, ktoré boli vyhotovené dňa 2. decembra 2011 na jej žiadosť - teda po skutku, ktorým mal dňa 18. novembra 2010 „s cieľom vyvolať vlastné sexuálne uspokojenie, ako aj sexuálne uspokojenie inej osoby“ fotografovať obnažené a nahé telo vtedy 14-ročnej W. Č.. Obžalovaný aj vo svojich písomných vyjadreniach zdôraznil, že tieto fotografie vyhotovil v nebytových priestoroch a exteriéri pričom fotografie nikde nerozširoval, odovzdal ich iba foteaným dievčatám, pričom na žiadosť jednej z nich (V.. G.) fotografie, na ktorých bola obnažená preukázateľne vymazal.

Obžalovaného usvedčujú výpovede fotografovaných dievčat, z ktorých plynú aj konkrétne dni, kedy mal spáchať jednotlivé čiastkové útoky a okolnosti, za ktorých boli dievčatá fotografované:

S. G., D.. XX.XX.XXXX, bola foteaná dňa 18.11.2010 (výpoveď obžalovaného na hlavnom pojednávaní dňa 11.02.2015 čl. 364). Potvrdila to aj ona vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní 12.02.2015 na čl. 393, kde uviedla, že pri foteaní v ateliéri obžalovaného dňa 18.11.2010 mala ešte len štrnásť rokov, o čom obžalovaný vedel, pretože spolu hovorili o tom, že sa narodil v rovnaký deň a mesiac. Samotné foteanie prebiehalo dlho, pričom obžalovaný začal na svedkyňu naliehať, aby si dala ramienko podprsenky dole. Neustále ju presviedčal, aby si dala dole aj tričko, pričom po jeho vyzlečení zostala len v podprsenke a neskôr jej navrhol foteanie aj bez nej a nakoniec ju presvedčil na foteanie nahých prs. Pri foteaní trval na tom, aby si vzájomne tykali, napriek veľkému vekovému rozdielu.

W. Č., D.. XX.XX.XXXX, uviedla, že sama oslovila obžalovaného, aby jej spravil peknú fotografiu, ktorú by si mohla zverejniť na sociálnej sieti. Po príchode do ateliéru jej ihneď navrhol tykanie a pri fotení jej navrhoval, aby si dala dole svetrík, aby sa začala fotiť len vo vrchnom diele spodného prádla. Neskôr ju fotil iba v podprsienke a keď si ju dala na jeho naliehanie dole, chválil ju, že má pekné prsia. Neskôr ho požiadala, aby fotky, na ktorých bola obnažená, vymazal.

V. G., D.. XX.XX.XXXX, bola fotená dňa 26.01.2012, usvedčuje obžalovaného výpoveďou na čl. 370 (hlavné pojednávanie 11.02.2015) - dátum skutku plynúce z výpovede poškodenej v prípravnom konaní zo dňa 27.01.2012 na čl. 38. Svedkyňa uviedla, že obžalovaného kontaktovala ona, pretože viaceré kamarátky sa jej pochválili s fotografiami, ktoré robil on. Po príchode do ateliéru jej chválil, že má pekné telo, a že by si mohla pri fotení dať dole podprsienku, dokonca jej navrhoval, aby sa fotila aj bez spodného prádla. Pre uvoľnenie atmosféry jej navrhol tykanie.

Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 4. júna 2015 bola vypočutá znalkyňa MUDr. Danica Caisová - Škultétyová, ktorá je spoluautorkou znaleckého posudku vyhotoveného v prípravnom konaní č. 12/2013 MUDr. Caisová - Škultétyová a č. 10/2013 MUDr. Medvecká. Úlohou znalkyň bolo v znaleckom posudku posúdiť duševný stav obvineného, úroveň jeho ovládacej a rozpoznávacej schopnosti v čase skutku, posúdenie prípadnej závislosti na omamných a psychotropných látkach, ako aj vyhodnotiť mieru nebezpečenstva jeho pobytu na slobode. MUDr. Danica Caisová - Škultétyová počas výsluchu sa odvolala na závery znaleckého posudku s tým, že na nich trvá. Po súhlasnom stanovisku procesných strán, predseda senátu podľa § 268 ods. 2 TP prečítal znalecký posudok a následne bolo umožnené procesným stranám vykonať výsluch znalkyne.

Znalkyne k duševnému stavu obvineného v závere posudku uviedli, že obvinený netrpí duševnou chorobou ani prechodnou duševnou poruchou, a preto úroveň jeho ovládacích a rozpoznávacích schopností znížená ani inak zmenená nebola. Obvinený in tempore criminis vedel rozpoznať spoločenskú nebezpečnosť svojho konania a jeho ovládacie schopnosti boli v podstatnej miere znížené vplyvom sexuálnej deviácie - hebefílie, teda erotického záujmu o dievčatá v mladšom a strednom tínedžerskom veku. Znalkyne v dôsledku zistenej hebefílie navrhli, aby obvinený absolvoval ochranné sexuologické liečenie ambulantnou formou.

MUDr. Danica Caisová - Škultétyová, podala v prípravnom konaní aj znalecký posudok č. 57/2012, ktorým odpovedala na otázky vyšetrovateľa na základe ktorých mala posúdiť biologický vek osôb zobrazených na fotografiách, mala označiť fotografie na ktorých sú osoby mladšie ako osemnásť rokov a mala sa vyjadriť, ktoré z týchto fotografií majú pornografický charakter a zároveň zaujať stanovisko k tomu, či predložené fotografie môžu u určitých predilekčných skupín vyvolať sexuálne uspokojenie. MUDr. Danica Caisová - Škultétyová, znalkyňa pre odbor psychiatria, drogové závislosti a alkoholizmus a sexuológia, počas výsluchu sa odvolala na závery znaleckého posudku s tým, že na nich trvá. Po súhlasnom stanovisku procesných strán, predseda senátu podľa § 268 ods. 2 TP prečítal znalecký posudok č. 57/2012 a následne bolo umožnené procesným stranám vykonať výsluch znalkyne.

V závere znaleckého posudku č. 57/2012 znalkyňa uviedla, že na predložených DVD-nosičoch sú vyobrazené osoby ženského pohlavia, dievčatá v tínedžerskom veku. Pričom podľa stavby tela, pomeru pása a bokov, veľkosti prs a výrazov tváre, sú vo veku od 15-18 rokov, na niektorých obrázkoch sa dá nájsť aj dievča vo veku mladšom ako 15 rokov. Na všetkých ňou skúmaných archívnych DVD-nosičoch sú aj dievčatá, ktoré majú menej ako osemnásť rokov. Podľa záveru znalkyne posudzované fotografie a videozáznamy majú charakter kvázi umelecký, ide o erotické prezentácie (obnažené prsia a zábery na genitálie dievčatá), no „Nejedná sa o tvrdú pornografiu, fotografie majú skôr charakter erotický. Ich závadnosť je v tom, že zobrazujú dievčatá mladšie ako osemnásť, resp. pätnásť rokov, „loličky“, ktoré u mužov orientovaných na dievčatá v tomto veku (hebefílnych) vyvolávajú vzrušenie a sexuálne uspokojenie. Podľa znalkyne tieto fotografie a videozáznamy môžu u predilekčných skupín mužov (hebefílnych) vyvolávať sexuálne vzrušenie a môžu byť používané na sexuálne uspokojenie.

Súd k záverom znalkyne uvádza, že znalec z odboru psychiatria, drogové závislosti a alkoholizmus a sexuológia je oprávnený vyhodnocovať vek zobrazených osôb na predložených fotografiách, rovnako tak je oprávnený z odborného hľadiska vyhodnotiť fotografie vo vzťahu k ich účinku na konkrétnu predilekčnú skupinu osôb, ktorým tieto fotografie majú byť určené, znalec však v žiadnom prípade nie je oprávnený zaujímať stanovisko k tomu, či predložené fotografie sú, alebo nie sú materiálom s detskou

pornografiou. Vyhodnotenie fotografií v tomto smere je otázka právna a prináleží iba súdu - tento záver okresného súdu uvedený už v jeho v poradí prvom rozsudku potvrdila v celom rozsahu prvá a druhá právna veta rozhodnutia R 28/2018 zverejneného v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 3/2018, plynúca z uznesenia Krajského súdu v Trenčíne z 25. augusta 2014, sp. zn. 23To/83/2014:

I. Charakteristika zobrazenia sexuálneho styku alebo obnažených častí tela v zmysle § 132 ods. 4 Trestného zákona „smerujúceho k vyvolaniu sexuálneho uspokojenia inej osoby“ je súčasťou legálnej definície detskej pornografie podľa naposledy označeného ustanovenia, a teda aj zákonným znakom trestných činov podľa §§ 368 až 370 Trestného zákona, ktoré obsahujú vo svojich odsekoch 1 všeobecný kvalifikačný pojem „detská pornografia“ v príslušnom gramatickom tvare.

II. Smerovanie k vyvolaniu sexuálneho uspokojenia inej osoby v zmysle § 132 ods. 4 Trestného zákona nie je dané potenciálnou (objektívnou) spôsobilosťou vyvolať také uspokojenie, ale určením účelu použitia konkrétneho zobrazenia sexuálneho styku alebo obnažených častí tela páchatelom trestného činu pri konaní uvedenom v §§ 368 až 370 Trestného zákona; inou osobou je osoba odlišná od páchatel'a.

Podľa § 322 ods. 3 TP, v neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Na vyššie citované ustanovenie nadväzuje ustanovenie § 327 ods. 2 TP, podľa ktorého, ak bol napadnutý rozsudok zrušený len v dôsledku odvolania podaného v prospech obžalovaného, nemôže v novom konaní dôjsť k zmene rozhodnutia v jeho neprospech.

Vyššie uvedenými ustanoveniami je vyjadrená zásada zákazu zmeny k horšiemu pre obžalovaného - zákaz reformatio in peius - jedna zo základných zásad riadne vedeného a riadne ukončeného trestného konania, ktorá odsúdeným osobám zaručuje, že sa ich postavenie nemôže zhoršiť tým, že využijú zákonom poskytnutý procesný opravný prostriedok, ak nie je súčasne taký prostriedok využitý prokurátorom, popr. poškodeným k návrhu v ich neprospech. Patrí k celej rade ustanovenia trestného práva procesného, ktorá poskytujú záruky ochrany práv a výhod obvineného, obžalovaného alebo odsúdeného (tzv. favor defensionis - prospech obhajoby; v trestnom konaní súhrn oprávnení, ktorá dáva zákon obžalovanému, ale žalobca sa ich nemôže dovolávať).

Zásada „zákazu reformatio in peius“ v prípadoch, kedy súd rozhoduje o odvolaní podanom v prospech obžalovaného, sa neobmedzuje len na výrok o treste, ale na akúkoľvek zmenu rozsudku, ktorá by zhoršovala postavenie obžalovaného. Za zmenu rozhodnutia v neprospech obvineného je nutné považovať každú zmenu v ktoromkoľvek výroku, pokiaľ zhoršuje situáciu obvineného a priamo sa ho dotýka. Zmena k horšiemu sa môže prejaviť aj v skutkových zisteniach, v právnej kvalifikácii, v druhu a výmere trestu, v druhu a forme ochranného opatrenia.

Proti rozsudku okresného súdu zo dňa 8. júna 2017 podal prokurátor odvolanie len proti výroku o treste v neprospech obžalovaného. Okresný súd uznal obžalovaného za vinného pre skutok 1/ obžaloby výrokom, podľa ktorého obžalovaný konal s cieľom vyvolať „vlastné sexuálne uspokojenie“. V dôsledku aplikácie zásady zákazu reformatio in peius, nie je možné v ďalšom konaní uznať obžalovaného za vinného, že vyhotovovanie fotografií a ich neskoršie prechovávanie, smerovalo k sexuálnemu uspokojeniu inej osoby (teda nie obžalovaného). V dôsledku vyššie uvedeného konštatovania, neprichádzala do úvahy právna kvalifikácia skutku 1/ obžaloby, ktorej sa domáhal prokurátor - zločin výroby detskej pornografie podľa § 368 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona.

Podľa § 2 ods. 1 Trestného zákona, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší.

Poukazujúc na vyššie uvedenú zásadu, súd trestnosť činu posudzoval podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný.

Podľa Trestného zákona účinného v čase spáchania skutkov bola detská pornografia v ustanovení § 132 ods. 3 definovaná tak, že detskou pornografiou sa na účely tohto zákona rozumie zobrazenie súložie,

iného spôsobu pohlavného styku alebo iného obdobného sexuálneho styku s dieťaťom alebo zobrazenie obnažených častí tela dieťaťa smerujúce k vyvolaniu sexuálneho uspokojenia inej osoby.

Neskôr, po účinnosti (1. augusta 2013) zákona č. 204/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, došlo k úprave definície detskej pornografie tak, že bola doplnená aj o zobrazenie predstieranej súložie dieťaťom alebo osobou vyzerajúcou ako dieťa a o zobrazenie iného spôsobu pohlavného styku alebo iného obdobného sexuálneho styku s osobou vyzerajúcou ako dieťa alebo zobrazenie obnažených častí tela osoby vyzerajúcej ako dieťa (v ustanovení § 132 TZ dovtedajší odsek 3 sa od novely označil ako odsek 4).

Podľa Trestného zákona účinného od 1. augusta 2013 do 30. júna 2018, bola detská pornografia v ustanovení § 132 ods. 4 definovaná takto: Detskou pornografiou sa na účely tohto zákona rozumie zobrazenie skutočnej alebo predstieranej súložie, iného spôsobu pohlavného styku alebo iného obdobného sexuálneho styku s dieťaťom alebo osobou vyzerajúcou ako dieťa alebo zobrazenie obnažených častí tela dieťaťa alebo osoby vyzerajúcej ako dieťa smerujúce k vyvolaniu sexuálneho uspokojenia inej osoby.

Až s účinnosťou od 1. júla 2018 došlo k zmene definície detskej pornografie v ustanovení § 132 ods. 4 TZ, tak, že *conditio sine qua non* (nevyhnutná podmienka) už nie je skutočnosť, že zobrazenie skutočnej alebo predstieranej súložie, iného spôsobu pohlavného styku alebo iného obdobného sexuálneho styku s dieťaťom alebo osobou vyzerajúcou ako dieťa alebo zobrazenie obnažených častí tela dieťaťa alebo osoby vyzerajúcej ako dieťa musí smerovať k vyvolaniu sexuálneho uspokojenia inej osoby (teda osoby odlišnej od páchatela).

Skutky však boli spáchané v dňoch 18.11.2010, 25.10.2011, 26.01.2012 (skutok 1/) a v období od 14.03.2008 do 28.01.2012 (skutok 2/). Prokurátor nepreukázal, žeby obžalovaný prechovával fotografie popísané v skutku 2/ preto, aby smerovali k vyvolaniu sexuálneho uspokojenia inej osoby - odlišnej od páchatela, preto okresný súd oslobodil obžalovaného pre skutok pod bodom 2/ obžaloby, právne kvalifikovaný ako prečin prechovávanie detskej pornografie podľa § 370 TZ.

Senát okresného súdu po dôslednom postupe pri porade a hlasovaní o rozsudku, v zmysle § 169 a § 170 TP, vyhodnotil výsledky vykonaného dokazovania tak, že upravil skutok pod bodom 1/ o okolnosti plynúce z výsluchov svedkýň, za ktorých došlo k foteniu ich obnažených tiel, najmä v oblasti prs fotografovaných dievčat. Naliehanie obžalovaného na fotografované dievčatá, aby postupne obnažovali vrchnú časť svojho tela, pričom obžalovaný ich takto fotografoval predstierajúc, že je profesionálny fotograf v prenajatých nebytových priestoroch, sa premietlo do skutkovej vety výroku o vine v poradí tretieho rozsudku okresného súdu. Okresný súd upozorňuje, že vo výroku o vine neuvádza, že obžalovaný presvedčil dievčatá k fotografovaniu „s cieľom vyvolať vlastné sexuálne uspokojenie“.

Okresný súd dospel k záveru, že nie je možné zamieňať vyvolanie sexuálneho uspokojenia so zmyselným pobavením. Trestný zákon chápe vyvolanie sexuálneho uspokojenia ako biologickú potrebu smerujúcu k pohlavnému uspokojeniu. Vyvolanie sexuálneho uspokojenia ako cieľ, resp. motív páchatela, pre ktorý pácha trestnú činnosť, Trestný zákon uvádza ako znak skutkovej podstaty trestného činu zaradeného do druhej hlavy druhej časti Trestného zákona - druhý diel „trestné činy proti ľudskej dôstojnosti“ iba pri trestnom čine sexuálne zneužívanie podľa § 201b Trestného zákona. Pri iných trestných činoch tam zaradených už Trestný zákon používa konkrétny prejav sexuálneho uspokojenia - „súlož, orálny styk, análny styk alebo iné sexuálne praktiky“.

Uspokojovanie sexuálnych potrieb Trestný zákon definuje v ustanovení § 132 ods. 2 TZ tak, že ide o uspokojovanie sexuálnych potrieb súložou, iným spôsobom pohlavného styku, alebo iným obdobným sexuálnym stykom. I keď citované ustanovenie definuje primárne detskú prostitúciu, je svojim obsahom najbližšie k definícii „uspokojovaniu sexuálnych potrieb“.

Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, aby obžalovaný fotografoval dievčatá s cieľom vyvolať vlastné sexuálne uspokojenie (napríklad iným spôsobom pohlavného styku, alebo inými obdobnými sexuálnymi praktikami).

Vo výroku o vine súd nekonštatuje cieľ obžalovaného vyvolať vlastné sexuálne uspokojenie, pretože tento nebol bez akýchkoľvek pochybností zistený, obžalovaný ho poprel a senát okresného súdu vyslovuje názor, že výsledky znaleckého dokazovania, ktoré realizovala MUDr. Danica Caisová - Škultétyová, znalkyňa pre odbor psychiatria, drogové závislosti a alkoholizmus a sexuológia samé o sebe a ani v súvislosti s obsahom výpovedí svedkýň, tento zámer nepreukazujú. Závety znaleckého posudku nemôžu samé o sebe nahradiť iné dôkazné prostriedky a dôkazy svedčiace o zámere obžalovaného uspokojovať vlastné sexuálne potreby.

Výrok o vine a právnej kvalifikácii skutku pod bodom 1/ rozsudku, súd odôvodňuje tým, že na hlavnom pojednávaní bolo preukázané, že obžalovaný ľst'ou s využitím lichôtok presvedčal a navádzal nepľnoleté dievčatá k fotografovaniu ich obnažených tiel spôsobom nezodpovedajúcom ich veku, čo mohlo ohroziť ich mravný vývoj, obžalovaný teda podľa názoru súdu vydal osoby mladšie ako osemnásť rokov nebezpečenstvu spustnutia tým, že ich zvädzal k nemravnému životu a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - ľst'ou a na viacerých osobách. Obžalovaný podľa názoru súdu týmto konaním naplnil znaky prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, s poukazom na § 138 písm. f), j) Trestného zákona, pokračovacím spôsobom podľa § 122 ods. 10 Trestného zákona.

Trestného činu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 TZ, sa dopustí ten páchatel', ktorý vydá, čo aj z nebanlivosti, osobu mladšiu ako osemnásť rokov nebezpečenstvu spustnutia tým, že

- a) zvädza ju k záhaľčivému alebo nemravnému životu,
- b) umožní jej viesť záhaľčivý alebo nemravný život,
- c) umožní jej dopúšťať sa konaní, ktoré sú podľa tohto zákona trestnými činmi,
- d) umožní jej dopúšťať sa konaní, ktoré sú podľa osobitných zákonov priestupkami alebo
- e) bráni jej v povinnej školskej dochádzke

a ten (druhý odsek) kto v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom zamestnáva dieťa mladšie ako pätnásť rokov, pričom mu bráni v povinnej školskej dochádzke.

Objektom trestného činu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 TZ, je záujem na riadnej výchove osôb mladších ako osemnásť rokov. Znak vydanie nebezpečenstvu spustnutia je naplnený, ak si taká osoba v dôsledku konania páchatel'a osvojuje škodlivé návyky, povahové črty alebo sklony a záujmy, ktoré spravidla vedú k morálnemu úpadku (ten však v konkrétnom prípade nemusí nastať).

Nemravným životom je život vedený v rozpore so zásadami morálky (vonkajšie prejavy a návyky, ktoré presahujú morálne pravidlá a dostávajú sa do rozporu so zákonom). O umožnenie viesť záhaľčivý alebo nemravný život pôjde vtedy, ak sa osobe mladšej ako osemnásť rokov vytvoria podmienky na vznik nežiaducich návykov a sklonov. Zvädzanie k záhaľčivému alebo nemravnému životu má širší obsah ako navádzanie, lebo tu ide o priamu výzvu (slovom, skutkom) na také správanie, ktoré môže u takej osoby aj pri pasívnom správaní vyvolať záujmy a návyky, ktoré spravidla vedú k záhaľčivému alebo nemravnému životu.

Obžalovaný využil záujem dievčat o foteenie a predstierajúc, že je profesionálny fotograf v nebytových priestoroch - vo „fotoateliéri“ presvedčil dievčatá uvedené v skutkovej vete výroku o vine tohto rozsudku, k foteeniu tak, že sa postupne odhaľovali až obnažili svoje telá - pričom zo spôsobu komunikácie obžalovaného (typu: „tykaj mi, aby bola uvoľnenejšia atmosféra pri foteení“), zo spôsobu, akým im lichotil a ubezpečoval ich, že sa nemusia ničoho báť, a zo spôsobu vyobrazení obnažených častí tiel dievčat je zrejmé, že fotografie realizoval síce s ich súhlasom, ale s výsledkom, ktorý bol spôsobilý ohroziť ich mravnosť a spôsobiť istú mieru ľahkovážnosti fotografovaných dievčat pri hodnotení (vlastnej) nahoty ako takej.

V konaní pred súdom bolo zistené, že obžalovaný ponúkal V. G., v tom čase nepľnoletú pri foteení aj alkoholom - táto skutočnosť bola zistená aj v prípravnom konaní a dokonca prokurátor ju uvádzal aj v odôvodnení obžaloby - nakoľko však prokurátor v skutkovej vete obžaloby túto okolnosť neuvádzal a nekládol ju obžalovanému za vinu, pričom zároveň nešlo o okolnosť, bez ktorej by sa skutok samotný neudial, súd nemohol preto uznať obžalovaného za vinného aj pre toto konanie. Pokladom pre rozhodnutie je iba skutok, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu (§ 278 ods. 1 TP).

Ak páchatel naplní znaky prečinu ohrozovanie mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 3 písm. a) TZ - spácha tento trestný čin závažnejším spôsobom konania (v tomto prípade ľstou a na viacerých osobách), ide o tzv. kvalifikovanú skutkovú podstatu trestného činu, v ktorej znaky základnej skutkovej podstaty a znaky podmieňujúce použitie vyššej trestnej sadzby tvoria jeden celok. Pre dokonanie takéhoto kvalifikovaného trestného činu sa preto vyžaduje, aby boli naplnené všetky tieto znaky, teda tak znaky základnej skutkovej podstaty, ako aj znaky podmieňujúce použitie vyššej trestnej sadzby, ktoré pristupujú ku znakom základnej skutkovej podstaty - čo v prerokovanej veci bolo na hlavnom pojednávaní preukázané najmä výpoveďami svedkýň.

Pri ukladaní trestu súd nezistil žiadnu poľahčujúcu okolnosť ani priťažujúcu okolnosť a preto pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností súd vyhodnotil ako vyrovnanú, čím bola stanovená trestná sadzba podľa § 211 ods. 3 TZ, na šesť mesiacov až päť rokov odňatia slobody.

Pri ukladaní trestu súd prihliadal na kritéria uvedené v základných zásadách ukladania trestov (§ 34 TZ) najmä v ustanovení odseku 3, podľa ktorého trest má postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby a v ustanovení odseku 4, podľa ktorého pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Každý prípad je súd povinný skúmať a posudzovať individuálne s ohľadom najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Obžalovaný má síce dva záznamy v registri trestov (rozsudok zo dňa 23.03.2009 a trestný rozkaz zo dňa 19.03.2011) obidve odsúdenia však boli zahladené.

Pri zdôvodnení trestu odňatia slobody, ktorý súd uložil na dolnej hranici trestnej sadzby, súd upozorňuje na časový odstup od spáchania jednotlivých čiastkových útokov pokračovacieho trestného činu ohrozovanie mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1, ods. 3 písm. a) TZ. Posledný čiastkový útok (fotenie V. G.) spáchal obžalovaný dňa 26.01.2012 - teda viac než pred siedmimi rokmi, pričom od tohto času sa nedopustil žiadnej trestnej činnosti, ba ani iného závažnejšieho protiprávneho konania.

I keď znalkyne v dôsledku zistenej hebefílie navrhli, aby obvinený absolvoval ochranné sexuologické liečenie ambulantnou formou, súd toto ochranné opatrenie neuložil. Podľa názoru súdu by išlo o neprimeraný zásah do osobnostnej sféry obžalovaného, pričom súd opäť poukazuje na dobu, ktorá uplynula od posledného čiastkového útoku a počas ktorej sa obžalovaný nedopustil protiprávneho konania, ktoré by súviselo s konštatovanou sexuálnou deviáciou - hebefíliou, teda erotickým záujmom o dievčatá v mladšom a strednom tínedžerskom veku. Navyše súd opäť zdôrazňuje, že nebolo preukázané, žeby obžalovaný presvedčil dievčatá k fotografovaniu „s cieľom vyvolať vlastné sexuálne uspokojenie“. Z uvedených dôvodov neboli naplnené podmienky uloženia ochranného liečenia uvedené v ustanovení § 73 Trestného zákona.

V neposlednom rade súd upozorňuje, že podľa ustanovenia § 235 písm. f) TP, obžaloba musí obsahovať návrh na uloženie ochranného opatrenia, ak sú na to splnené zákonné podmienky. Podľa § 236 ods. 1 TP, ak prokurátor obžalobu nepodá, urobí návrh na uloženie ochranného opatrenia podľa § 235 písm. f) samostatne.

Vyššie citované ustanovenie teda znamená, že ak prokurátor podá obžalobu, nemôže podať samostatný návrh na uloženie ochranného opatrenia a ak takýto návrh nie je súčasťou obžaloby v zmysle § 235 písm. f) TP, nemôže prokurátor takýto návrh podať až v priebehu hlavného pojednávania. Z uvedeného dôvodu súd osobitným výrokom o ochrannom opatrení, ktoré prokurátor navrhol uložiť až v záverečnej reči, nerozhodoval.

K oslobodzujúcemu výroku súd na záver ešte raz poukazuje na to, že „smerovanie k vyvolaniu sexuálneho uspokojenia inej osoby“ v zmysle § 132 ods. 3 Trestného zákona v znení účinnom v čase spáchania skutkov nie je dané potenciálnou (objektívnou) spôsobilosťou vyvolať také uspokojenie,

ale určením účelu použitia konkrétneho zobrazenia sexuálneho styku alebo obnažených častí tela páchatelom trestného činu pri konaní uvedenom v § 370 Trestného zákona.

„Smerovanie“ v zmysle § 132 ods. 3 Trestného zákona v znení účinnom v čase spáchania skutkov, je cieľom páchatela, ktorý také smerovanie určil, a teda znakom subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu (niektorého z trestných činov podľa §§ 368 až 370 Trestného zákona). Skutkový podklad tohto zákonného znaku sa v trestnom konaní dokazuje (tak ako skutkový podklad ostatných zákonných znakov dotknutého trestného činu). Vykonaným dokazovaním prokurátor nepreukázal, žeby obžalovaný úmyselne prechovával v bode dva obžaloby uvedené fotografie (obnažených častí tela) pre účel ich použitia na vyvolanie sexuálneho uspokojenia inej osoby.

Poukazujúc na už citovanú judikatúru (R 28/2018), súd obžalovaného pre skutok pod bodom 2/ obžaloby, oslobodil podľa § 285 písm. b) TP, pretože skutok nie je trestným činom (podľa Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od oznámenia rozsudku na Okresný súd Humenné. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takej osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. Odvolanie môže podať prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku, obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný, alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe a poškodený môže odvolanie podať pre nesprávnosť výroku o náhrade škody. Osoba oprávnená podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môže ho napadnúť aj preto, že takýto výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní ktoré predchádzalo rozsudku ak toto porušenie mohlo spôsobiť že je výrok nesprávny, alebo že chýba. Po vyhlásení rozsudku sa môže oprávnená osoba odvolania výslovne vzdať.